

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Series Episcoporum Archiepiscoporum Et Electorum
Moguntinorum, Trevirensium Et Coloniensium**

Kolb, Gregor

Rottwilae, 1725

VD18 12054054

Reflexio XVI. De Coelibatu Et Moribus Clericorum Antiquorum Præsertim
Germanorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64326](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64326)

singulorum Pontificum solertissimus observator, & plurimorum criminator de solo Hormisda ausus est dicere, hunc connubii legem junxisse Pontificatui, atque adeò genuisse patrem Pontificem, genitum esse filium non minùs Pontificem. Verùm quàm vanè, quàm fictè sit ausus asserere, videatur Series Pontificum Friburgi in lucem edita.

Jam verò Gervilionis Archiepiscopi Moguntini & Pascalis Episcopi Curiensis exempla Hübneriana, quem Lectorum, obsecro, à communi tramite absterreant; aut in semitam nobis adversam abripiant. Vera enim vel falsa dicant adversarii, nec pilum nec hilum tamen inde lucrantur: fingamus, vel liberalitate maxima concedamus re ipsa evenisse, ut Archiepiscopus & Episcopus suam duxerit uxorem, & tum sequitur planissimè, quòd uterque à rectissima Antistitum reliquorum omnium via aberrarit longissimè more ovium perditarum, aut potiùs more pastorum, quos ajunt lupos.

REFLEXIO XVI.

DE COELIBATV ET MORIBVS CLERICORUM ANTIQVORVM PRÆSERTIM GERMANORVM.

Quoniam Hübnerus variis iisque multis paginis Clericorum præcipuè antiquorum mores parùm honorifico pingere penicillo, aut describere calamo non est veritus adeò, ut miraculi aut monstri instar eidem visum sit invenisse *Parochum* in Divorum catalogum ritè adscriptum: hac de causa oportet etiam quæppiam opponere de statu Clericorum Episcopis minorum. Priusquam verò pro horum, præcipuè verò Parochorum causa justissima dicere aggredior, pauca præmit-

L 1 2

to,

to, quæ observanda priùs & præmittenda dedit cum sociis Hübnerus : meminisse itaque juvat

I. Hübnerum cum asseclis in eo totum esse, ut vel suâ Historiâ evincat, vel pridem evictum credi jubeat, Clericis non minùs quàm laicis licuisse uxores ducere.

II. Hanc ob causam iniquis præceptis instituisse, & pœnis urfisse D. Nicolaum I. Gregorium VII. aliòsque Pontifices Romanos, ut Sacerdotes à contrahendis nuptiis procul arcerent.

III. Non minùs malè, imò pejùs egisse in Germania D. Bonifacium, quòd totis viribus in id unum incubuerit, ut suas Parochis adimeret uxores.

IV. E contrario Henricum IV. Imperatorem justissimè contravenisse Gregorii VII. præceptis & pœnis, concedendo suas Clericis conjuges. Legat hac super re cuicumque placuerit, Hübneri tomulum I. III. VII. & VIII. in quibus multoties repetit data hìc compendio.

His præmissis delectat ex Hübnero quærere : vel tulit antiqua Ecclesia legem, qua Sacerdotibus negandæ erant nuptiæ, vel veriùs legis non meminit? Horum prius si asserat cum sociis Hübnerus, tunc hercle ruit pars nimiùm magna de tomulis Hübnerianis, in quibus propugnavit, veluti pro aris & focis pugnaret, ministrorum in Dei Ecclesia nuptias, uxores, filios filiâsque ut vocat creberrimè, *legitimas*. Sin posterius affirmet, tunc nefas non fuit Clericis conjugem unam, & hac mortua secundam, & deinceps tertiam cum ancillis domi alere, amare & liberos suscipere. At enimvero sic denuo pars abundè magna de Hübnerianis argumentis evanescit : argumenta quippe, quibus Sacerdotum mores convellit sæpe, sunt ea maximè, quibus intendit docere, Sacerdotes Parochos nostros tenerius dilexisse sponsas profanas, quàm sacras; liberis generandis majorè navâsse operam, quàm libris legendis; paucis multa : inter curas domesticas & uxorias illecebras parùm curâsse animas &c.

Hasc

Hæc verò illecebras & curas maritorum more domesticas si lex nulla vetuerit, nec hodie Lutherana Religio suis ministris interdicitas velit, non capio, cur usque adeò Hübneriani libri reprehendant liberum quorundam Sacerdotum cum uxoribus suis olim commercium & studium domesticum: conjugia namque è vestigio sequuntur multa commercia à Gentium Doctore pluribus descripta. *Qui sine uxore est, sollicitus est, quæ domini sunt, quomodo placeat Deo. Qui autem cum uxore est, sollicitus est, quæ sunt mundi, quomodo placeat uxori, & divisus est.* Corinth. 7. Hæc ad hominem, cui ut multa fingendi amore permittamus, fingamus tantisper per varia Secula non nisi à paucioribus Clericis Venerem & quosvis vitiorum deos fuisse victos triumphatosque, quid tum postea? an ob pravos multorum etiam Sacerdotum mores ruit continuò Romanum ædificium? minimè gentium: abusus namque neutiquam tollant usum, & vitia reddant nequaquam ejus authoris doctrinam vitiosam, cujus essentia, uti cum Theologis loquimur, ipsissima est virtus. Hæc nisi capiant adversarii, de Ecclesia Testamenti Veteris pauca oportet dicere. Suos nimirum passi sunt manes cum Pontificibus Testamenti Veteris Duces, Reges, Judices: quin & Patriarcharum ac Prophetarum nonnulli: in vitiosissimorum hostium manibus erant Arca fœderis, & multo tempore universa Hebræorum Ecclesia: nec tamen Ecclesia, nec Arca de suo pretio amittere quicquam. Obsecro fingat Hübnerus, aut fingant amici Hübneriani fuisse aliquo tempore Lutheranis placitis haud imeritò magnum pretium; si pravi mores ministrorum aut Virorum Principum hoc quaecunque diminuunt, aut tollunt omnino pretium, actum est de Lutherana Ecclesia. Testor Historiam publicam; testor quotidianos rumores & famam minimè dubiam: testor confessiones Lutheranorum & Calvinianorum publicas, quibus præter suorum partim Ecclesiasticorum, partim Politicorum Ministrorum infirmitatem maximam, utinam non etiam Principum confiteri cogentur nævos & errores.

Hucusque profectò multa dissimulavi atque permittenda putavi, quæ deinceps permittam nusquam & nunquam: probatos enim maximè doctrinâ, virtute multiplici, imò virtutum sanctitate clarissimos, & maxima veneratione dignissimos Parochos aliòsque Clericos plurimos ex antiquissimo, medio & ultimo Ecclesiæ statu, ex Hübnero ipso, sed sui denuo oblito ostendere, est perquam jucundum, suave ac facile: meminit enim

I. Ipse Hübnerus præsertim tomulo suo VII. & VIII. sæpe ab Archiepiscopis & Episcopis à Seculo Reparatae Salutis VIII, nunc Wormatiæ, nunc Moguntiaë, nunc Coloniaë, nunc aliis in Germaniæ urbibus celebrata esse Concilia, ut emendarentur non paucorum Sacerdotum mores & sacra. An non illi saltem probatis fuerunt moribus, qui authores & adiutores extiterunt horum Conciliorum?

II. Meminit, Episcopos ex Germania etiam multos unà cum Clericis longissimarum viarum sociis in Palæstinam venisse, ut venerarentur in suis vestigiis & monumentis posteritati relictis Servatorem suum unice dilectum. An non horum saltem pars major aut magna promerita est multis celebrari laudibus?

III. Afferit, plenos animarum zelo & charitatis ardore incensos contendisse Apostolorum more *cum sociis Sacerdotibus* ad convertendos Frisones S. Bonifacium; ad Danos, Suecos & Polonos S. Ansgarium & S. Rembertum; ad Bohemos & Moravos S. Adalbertum; ad Brandenburgicos & Pomeranos S. Ottonem; ad Magdeburgicos S. Suibertum; ad Norvvegicos S. Olaum; ad Westphalos S. Ludgerum &c. An non horum plerique saltem inter laudatissimos Apostolorum æmulos sunt numerandi?

IV. Refert, ex universis per Germaniam Archiepiscopis & Episcopis, si ipsi non venerint in provincias à se dissitas, non paucos sedulò curâsse, ut mitterentur idonei viri ex Clericorum statu

statu, ad erudiendas primò, vel pleniùs instruendas infidelium turmas. An non suus hos maneat honos ?

V. Affirmat, universam denique Germaniam à Seculo VII. VIII. & IX. usque ad X. aut XI. Romanis accessisse sacris, abdicata esse foeminarum consortia; Clericos Romano jugo esse subjectos. An non reformatio hæc jure placeat ?

VI. Cum honore & laude refert, institutas esse & ordinatas per Occidentales præsertim & Septentrionales partes, dioceses novas unà cum paræciis diversissimis: ipsos vicatim venisse Episcopos, ut sacerdotum subditorum coram arbitri & censores observarent statum. An possit Hübnerus vituperare Clericos, quos paulò antè laudavit ?

VII. Confirmat suo suffragio, quamvis schismata inter Pontifices & Imperatores præcipue Francos natione & Suevos oborta, multis repleverint malis Ecclesiam & Imperium; inter adversitates nihilominus maximas Archiepiscopos & Episcopos plerosque cum subditis Clericis Pontifici Romano constantissimè adhæsisse, contemptis quibusvis rerum temporalium periculis. Quis tales tantòsque Clericos jure reprehendat ?

VIII. Affert Hübnerus ipse Archipræsules cum Episcopis ex Clericorum statu electis à Seculo VI. ad hanc seram usque ætatem nostram profectò multos partim generis splendore, partim scientiarum peritiâ, partim morum probitate, partim virtutum sanctitate, partim miraculorum claritate plurimùm conspicuos; argumento sit triplex Archiepiscoporum nostrorum Series & Reflexiones superiùs allatæ. An saltem hos encomiis extollere non pergat Hübnerus Clericos & Parochos maximos ?

IX. In Serie Romanorum Pontificum tametsi Hübnerus industria singulari conquisiêrit omnes omnium ferè nævos per Secula singula; iisdem tamen Seculis in comparatione meliorum, imò optimorum simulque multorum Pontificum ex Clericorum statu electorum invenit admodum paucos, quos invitâ minervâ
verius

veriùs voluit, quàm jure potuit reprehendere, & Lectori exosos reddere. Optatam igitur extollendi Clericos nostros obtulit ansam Hübnerus licèt maximè invitus.

X. Veniant jam nobis Parochorum clarissimorum nomina, ut ex paucorum exemplis appareat, quales quantique fuerint plurimi, quos sua quæque novitas, & eos posteritati licet facillè intelligere ex multorum authorum libris, ac fortè etiam ex hoc præfenti libello. Argumenti instar eadem præclara nomina erunt nobis ob id etiam, quòd Hübnerus ipse eorundem aliquot suo more laudârit:

EX DIVORVM CLERICORVM MAXIMO
NUMERO NONNULLA NOMINA OR-
DINE ALPHABETHI.

- S. Albanus Epilepticorum solatium *dictus.*
- S. Aquilinus peste laborantium *salus.*
- S. Batho famelicorum nutritius.
- S. Burchardus claudorum baculus.
- S. Eulogius Verbi Divini seminator zelofus.
- S. Felix suppressæ veritatis defensor.
- S. Florinus indefessi pastoris ectypon.
- S. Gamelbertus Propheta sanctus.
- S. Gisilarius Catechista sedulus.
- S. Goar adversùs detractores Patronus.
- S. Guilielmus vocatus à Deo Sacerdos.
- B. Hieronymus Simon Passionis Dominicæ cultor.
- S. Joannes Nepomucenus silentii custos & justii honoris defensor.
- Ven. Joannes Sarcander Martyr invictus.
- S. Jvo pauperum advocatus.
- S. Præcordius in provocandis pluviis alter Elias.
- S. Toffo cereus nunquam deficiens.
- S. Trudo Hasbaniorum Apostolus.

- S. Valentinus veritatis Christianæ zelotes.
 S. Wolfoldus contra calculum Patronus.
 S. Wonedulffus claudorum & cæcorum Adjutor.

Hos paucos ex multis colligere veluti in fasciculum florum placuit, ut virtutum multarum odorem olfaciendum darem Lectoribus Orthodoxis & Heterodoxis.

En! amicissime Lector argumenta decem ab ipsismet Clericorum nostrorum reprehensoribus in Hübneri tomulis ipsomet authore errorem suum non notante sparsim conscripta, & causæ melioris partibus relicta, ex quibus rem perfunctoriè etiam consideranti facilè patebit, partem Clericorum sanè magnam Seculis non modò à morte Servatoris nostri proximis, sed & omnibus reliquis constitisse sibi plurimùm in munere Apostolico ritè obeundo. Quod ipsum quàm egregiè, præsertim à Tridentini Concilii ætate præstetur à Pontificibus Romanis tanquam Supremis Ecclesiæ Parochis, item à Patriarchis, Primatibus, Archiepiscopis, Episcopis, Præsulibus minoribus, & Parochis plurimis omni virtutum & scientiarum genere celeberrimis, minimè opus est, ut pluribus scribat calamus, dum orbis Catholicus loquitur universus. Si igitur, veluti crebrò contendit Hübnerus cum sociis, fuit plurimorum Sacerdotum crassa ignorantia, legum divinarum ac humanarum libera transgressio, Veneris & Bacchi connubia perpetua &c, quæ vocat deficientis Ecclesiæ Romanæ argumenta; tunc considerent etiam atque etiam æquissimi rerum arbitri, an non hæc ipsa fuerint invalescentis, & instar lolii inter vepres crescentis Lutheranae Religionis nutrimenta & augmenta ac prima fundamenta: considerent pariter, an si hodie cum sociis venirent, veluti venerunt Calvinus, Lutherus, Zvvinglius &c, an putas his locum concederent Parochi plurimi Romani, natione Germani literis, moribus & virtutibus instructissimi simulque præstantissimi, quales ac quantos nimirum ante aliquot Secula multo tempore exoptârunt boni

omnes sibi & expectârunt, non tamen impetrârunt, atque adeò ovium instar ex defectu pastorum & pabuli melioris ad deteriora pascua declinârunt plurimi, haudquaquam declinaturi hodie, si res foret integra. Argumento sint Reges, Duces, Viri fœminæque Principes per Europam maximè, ad Orthodoxa Sacra reduces unà cum multis mortalium resipiscentium millibus.

Leg. Seriem Rom. Pont. Imperatorum, & reductorum passim nomina multa.

REFLEXIO XVII.

AN CONSULTIVS FVERIT ADHÆRERE ALBERTO ELECTORI MOGUNTINO IN FIDE ROMANA FIRMISSIMO, AN VERO IOANNI FRIDERICO ELECTORI SAXONICO LUTHERI PLACITA AMPLECTENTI.

Quantæ turbæ in Ecclesia & Imperio Germanico secuta fuerint duobus abhinc Seculis vel ob id maximè, quòd Albertus natus Marchio Brandeburgicus, electus dein Magdeburgicus Arhipræful, & Moguntia Elector, posthabito Luthero Joannem Tezelium ex Ordine Prædicatorum Virum doctissimum sibi delegerit ad promulgandas Jubilæi indulgentias, non inter doctos duntaxat, sed in vulgus etiam est notissimum. In illo maximo rerum discrimine Tezelius Alberto Electori tanquam petrae institit & adhæsit firmissimè: Lutherus ut & ipse in niteretur columnis, providit sibi de Viris Principibus, præsertim verò de Joanne Friderico Electore. An igitur Albertus, an Fridericus, an Tezelius, an Lutherus ex prudentiæ regula egerit magis, jam paucis est discutiendum.

I. Albertus eligendo sibi in promulgatorem indulgentiarum Joannem Tezelium jure suo usus, nullius jus læsit: Fridericus Lutherum electo Joanni summopere invidentem nullo jure, aut saltem maximâ Alberti offensâ, sibi propugnandum suscepit.

II. Alber-